

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ  
УКРАЇНСЬКА ВІСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ



**МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ  
НА ЗАСАДАХ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО  
ПРОСТОРУ**



- **КОВАЛЬ Володимир Валерійович**, бригадний генерал, кандидат військових наук, старший науковий співробітник, заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України;
- **ДЯЧУК Дмитро Дмитрович**, академік НАМН України, доктор медичних наук, старший науковий співробітник, директор Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами;
- **ВЕРБА Андрій Вячеславович**, доктор медичних наук, доцент, професор кафедри медичного забезпечення збройних сил Української військово-медичної академії;
- **ІВАНЬКО Олеся Михайлівна**, підполковник медичної служби, доктор медичних наук, доцент, начальник Науково-дослідного інституту проблем військової медицини Української військово-медичної академії;
- **ЖАХОВСЬКИЙ Віктор Олександрович**, кандидат наук з державного управління, доцент, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту проблем військової медицини Української військово-медичної академії;
- **ЛІВІНСЬКИЙ Володимир Григорович**, кандидат медичних наук, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту проблем військової медицини Української військово-медичної академії.



**Указ  
Президента України  
№ 392/2020**

*Про Стратегію національної  
безпеки України*

14 вересня 2020 року

м. Київ



**Указ  
Президента України  
№ 121/2021**

*Про Стратегію воєнної  
безпеки України*

25 березня 2021 року

м. Київ



**Указ  
Президента України  
№ 473/2021**

*Про Стратегічний оборонний  
бюлетень України*

17 вересня 2021 року

м. Київ

Питання національної безпеки завжди були і є першочерговими в діяльності будь-якої держави.

Реальна загроза з боку Російської Федерації 24 лютого 2022 року переросла у повномасштабну збройну агресію проти України.

Потреба формування перспективної моделі Збройних Сил України та інших складових сил оборони під час застосування їх в умовах бойових дій.

Необхідність формування на особливий період перспективної системи медичного забезпечення Збройних Сил України та інших складових сил оборони на засадах єдиного медичного простору.



Забезпечення зміцнення обороноздатності і безпеки держави через підвищення боєготовності і боєздатності Збройних Сил України та інших військових формувань (сили оборони) шляхом формування єдиного медичного простору в інтересах медичного забезпечення військ, розроблення та впровадження сучасних ефективних організаційних засад медичного забезпечення, нових методів лікування і профілактики захворювань, що відповідають рівню світових досягнень, у тому числі у сфері військової медицини.



- На підставі наукового підходу сформовано нормативно-правову базу функціонування системи охорони здоров'я військовослужбовців і медичного забезпечення ЗС України та інших військових формувань у мирний час та в умовах особливого періоду відповідно до доктринальних документів держав-членів НАТО.
- Науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено на державному рівні функціонально-організаційну модель медичного забезпечення ЗС України та інших військових формувань на засадах єдиного медичного простору шляхом об'єднання зусиль військово-медичних служб і системи цивільної охорони здоров'я під час дії особливого періоду, надзвичайного стану та інших кризових ситуацій.
- Визначено та науково обґрунтовано перспективну модель, комплект сил і засобів Медичних сил, що будуть спроможними до медичного забезпечення ЗС України в імовірних сценаріях їх застосування.
- Визначено та науково обґрунтовано напрями та шляхи удосконалення системи медичного забезпечення, а також управління медичним забезпеченням ЗС України та інших військових формувань під час бойових дій.





- Розроблено, науково обґрунтовано і впроваджено комплексні підходи до збереження здоров'я та професійного довголіття населення України, у тому числі військовослужбовців, нові технології надання своєчасної та якісної медичної допомоги, проведення медичної та медико-психологічної реабілітації пораненим, ураженим, травмованим і хворим військовослужбовцям.
- Розроблено медико-технічні вимоги до нових технічних виробів медичного призначення, сучасного комплектно-табельного оснащення Медичних сил, у тому числі індивідуальних засобів медичного захисту, засобів медичної та аеромедичної евакуації, спеціальної медичної техніки, розроблено і впроваджено нові норми постачання медичної техніки та майна у ЗС України та описи комплектів медичного майна.
- Опрацьовано та науково обґрунтовано напрями Стратегії забезпечення біологічної безпеки та біологічного захисту України, а також розроблено комплекс заходів щодо забезпечення епідемічного благополуччя Сил оборони через ефективний комплекс санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів.



# НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ





## Стратегія національної безпеки України

(затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020)

м. Київ

Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека – найвища соціальна цінність в Україні

Реалізація норми **Конституції України** щодо збереження життя і здоров'я людини – головна ціль державної політики національної безпеки

Механізм реалізації

**Державна цільова програма** розвитку системи військової охорони здоров'я і медичного забезпечення ЗС України та інших складових сил оборони





## Постанова Кабінету Міністрів України № 910

*Про затвердження  
Воєнно-медичної доктрини  
України*

31 жовтня 2018 року

м. Київ

За результатами роботи розроблено:  
2 нормативно-правових акти Кабінету Міністрів України;  
11 нормативних документів МО України та МОЗ України;  
14 керівних документів Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу ЗС України;  
10 керівних документів директора ВМД МО України, начальника ГВМУ ЗС України та командувача Медичних сил ЗС України.



## Розпорядження Кабінету Міністрів України № 352-р

*Деякі питання медичного  
забезпечення  
військовослужбовців...,  
які беруть участь в  
антитерористичній  
операції...*

24 травня 2017 року

м. Київ

Наказ МО України та МОЗ України від 7.02.2018 року №49/180 *«Про визначення механізму надання вторинної і третинної медичної допомоги військово-службовцям, які беруть участь в антитерористичній операції та здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або в умовах запровадження воєнного чи надзвичайного стану»* (зі змінами, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28.02.2018 року за № 252/31704).

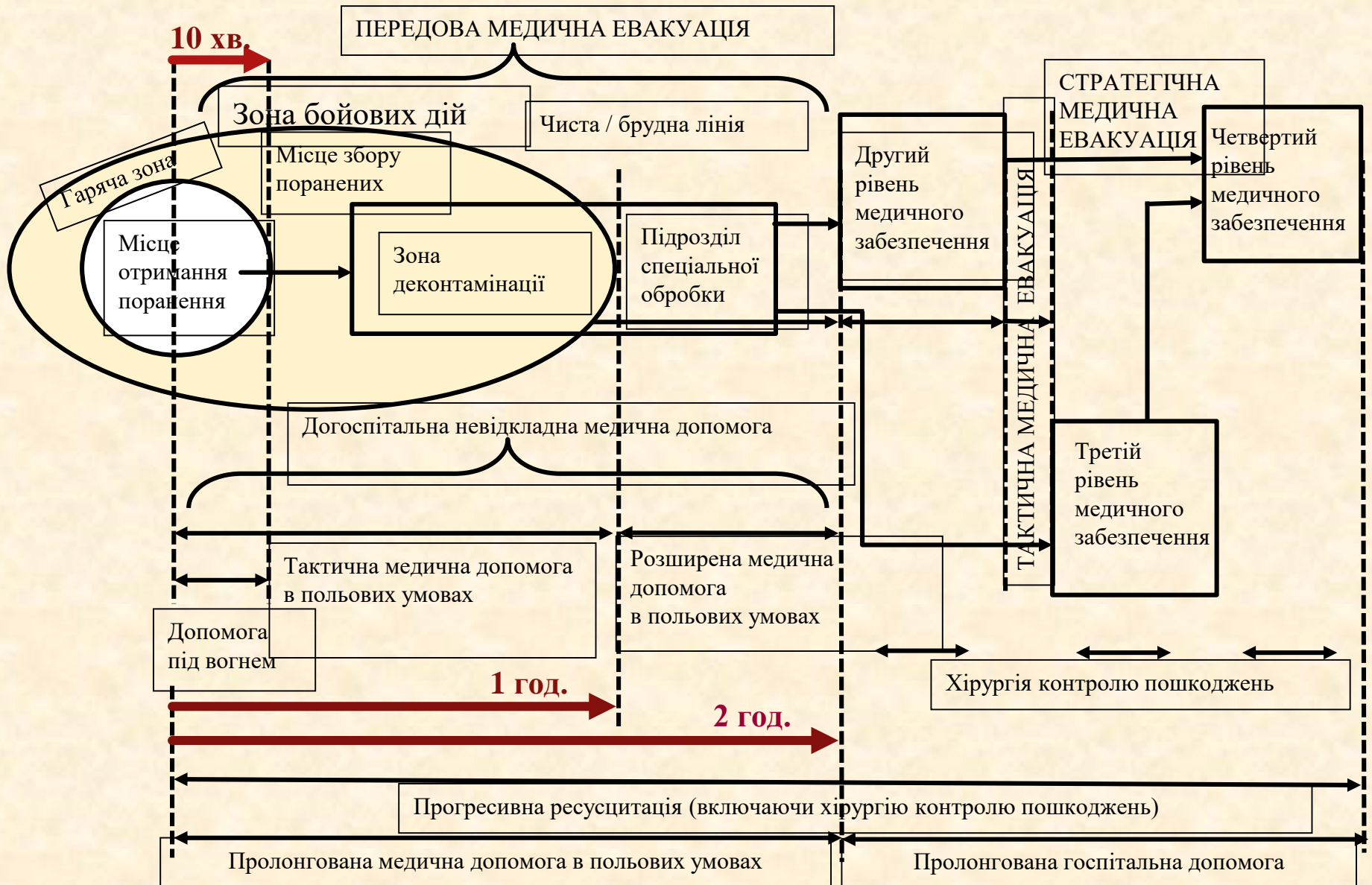
*Принципи і політика медичного забезпечення Сил оборони*, затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України 15.11.2021 року, № 3050/НВГШ від 16.11.2021 р.

*Доктрина медичного забезпечення Сил оборони*, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 11.11.2021 року, № 3007/НВГШ від 11.11.2021 р.

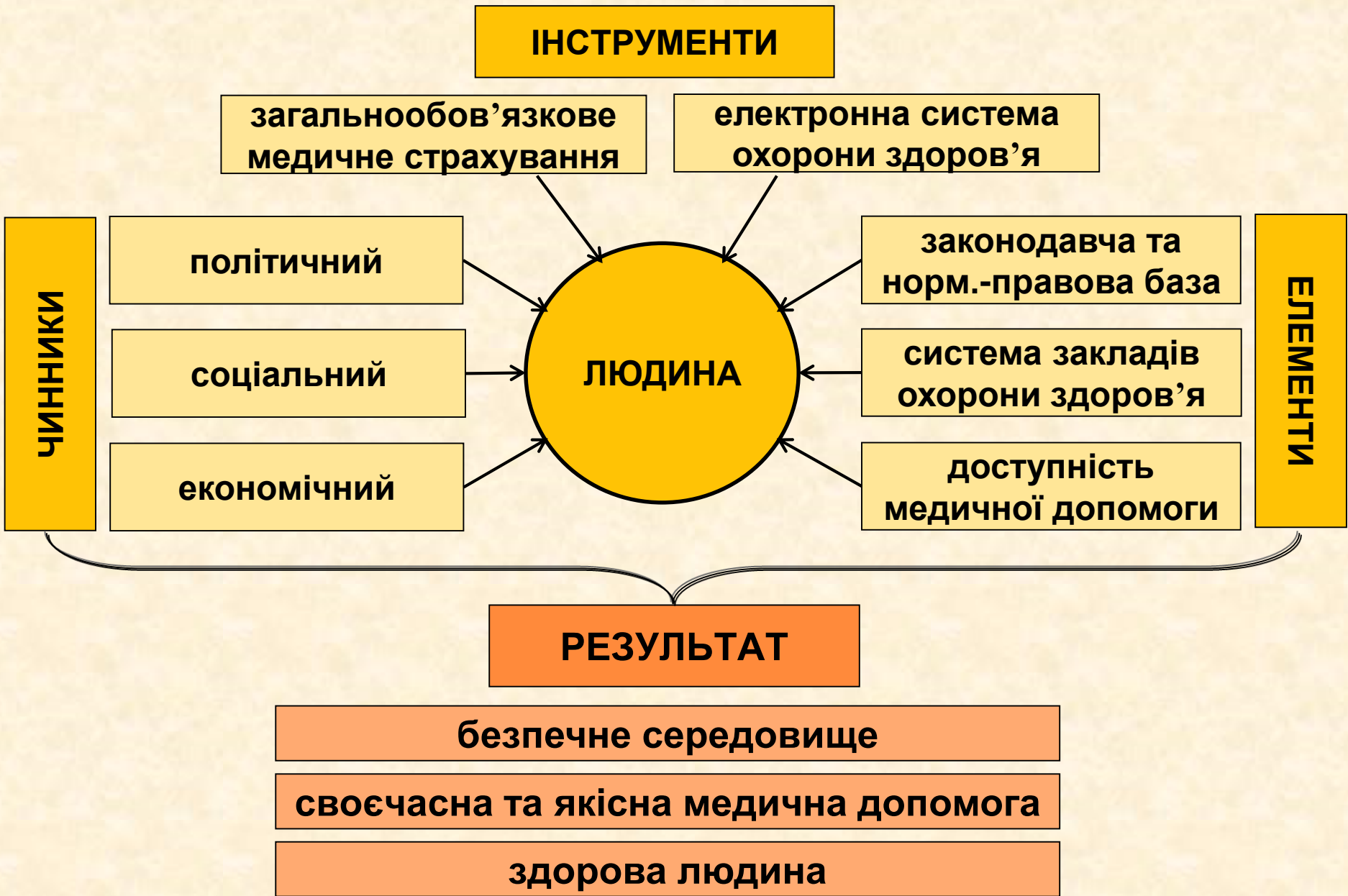


# СХЕМА ЛІКУВАЛЬНО-ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

(розроблена згідно стандартів медичного забезпечення збройних сил держав-членів НАТО)



**Примітка:** Наказ Генерального штабу ЗС України від 11.02.2019 р. № 60 «Про затвердження Настанови з медичного забезпечення Збройних Сил України на особливий період»



## ІНСТРУМЕНТИ

загальнообов'язкове  
медичне страхування

електронна система  
охорони здоров'я

## ЧИННИКИ

політичний

соціального

економічний

ЛЮДИНА

законодавча та  
норм.-правова база

система закладів  
охорони здоров'я

доступність  
медичної допомоги

## ЕЛЕМЕНТИ

## РЕЗУЛЬТАТ

безпечне середовище

своєчасна та якісна медична допомога

здорова людина



Функціонально-організаційна модель медичного забезпечення сил оборони на засадах єдиного медичного простору передбачає:

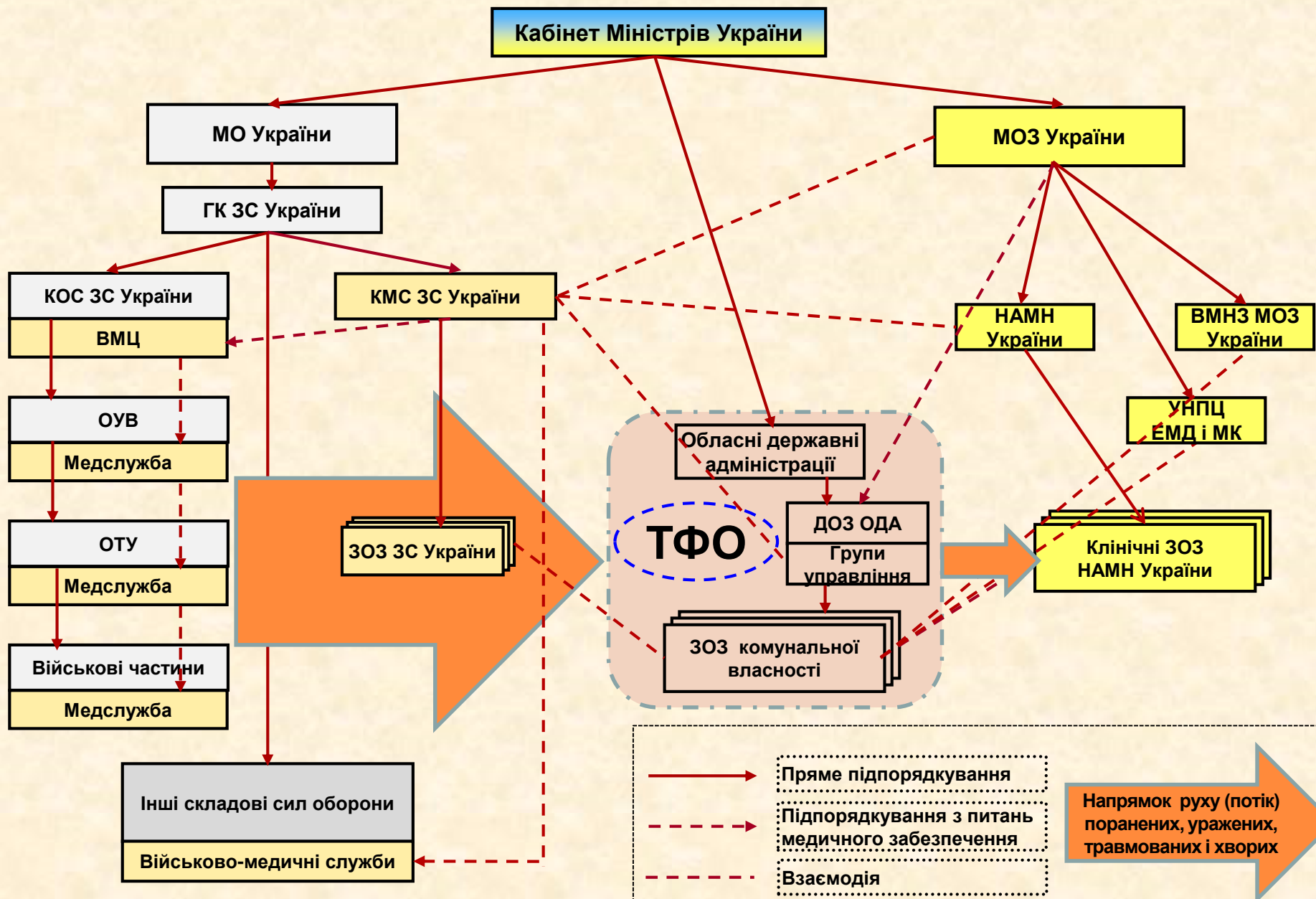
- застосування Збройних Сил України та інших військових формувань під час дії особливого періоду під єдиним керівництвом Головнокомандувача Збройних Сил України відповідно до законодавства та нормативно-правових актів з питань оборони України;
- організаційну самостійність Медичних сил Збройних Сил України та медичних служб інших військових формувань;
- організацію надання медичної допомоги та проведення медичної евакуації поранених, уражених, травмованих і хворих військовослужбовців сил оборони у відповідності до єдиних доктринальних документів і військово-медичних стандартів;
- функціонування Медичних сил Збройних Сил України та медичних служб інших військових формувань в єдиному законодавчому та нормативно-правовому полі з питань охорони здоров'я в Україні;
- використання закладів охорони здоров'я державної та комунальної власності, у тому числі клінічних установ НАМН України для надання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги пораненим, ураженим, травмованим і хворим військовослужбовцям.







# СХЕМА ЗАЛУЧЕННЯ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД







1. Науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено на державному рівні сучасну функціонально-організаційну модель медичного забезпечення Сил оборони (ЗС України та інші військові формування), що базується на засадах єдиного медичного простору, для забезпечення національної безпеки та оборони держави.

2. Науково обґрунтовано та розроблено перспективну модель організаційної структури Медичних сил та розраховано необхідний комплект сил і засобів, спроможних до медичного забезпечення ЗС України в імовірних сценаріях їх застосування, опрацьовано Стратегію розвитку Медичних сил Збройних Сил України до 2035 року та напрями і шляхи їх ресурсного забезпечення, у тому числі сучасними індивідуальними засобами медичного захисту, комплектно-табельним медичним оснащенням, медичними виробами подвійного використання (медичними виробами) евакуаційно-транспортними засобами та спеціальною медичною технікою.

3. Результати роботи мають значну медичну, соціальну та економічну ефективність і характеризуються:

своєчасним та якісним наданням медичної допомоги пораненим, ураженим, травмованим і хворим військовослужбовцям, проведенню медичної та медико-психологічної реабілітації;

зниженням смертності поранених;

скороченням термінів лікування, медичної та медико-психологічної реабілітації поранених, зниженням рівня інвалідизації та прискореним поверненням їх до строю;

збільшенням частки військовослужбовців, завершивших лікування без зміни категорії придатності, з подальшим поверненням до військових частин;

зменшенням видатків державного бюджету на систему медичного забезпечення Сил оборони в особливий період.